

1 9 0 9

Consiliul Superior
al Magistraturii

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 226
din 15 octombrie 2019

Prin adresa nr. 29/35645/16.07.2019 Ministerul Justiției a solicitat Consiliului Superior al Magistraturii comunicarea unui punct de vedere cu privire la Raportul de Follow-up referitor la Raportul ad hoc privind România și Raportul Interimar de Conformitate aferent Rundeii a patra de evaluare, adoptate de către Grupul de State împotriva Corupției (GRECO) în cadrul celei de-a 83-a Reuniune Plenară (Strasbourg, 17-21 iunie 2019), publicate în data de 09 iulie 2019, cu precădere din perspectiva recomandărilor care interesează sistemul judiciar, adresate României de către organismul anticorupție al Consiliului Europei.

Analizând cele două rapoarte transmise de Ministerul Justiției, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

I. Raportul de follow-up referitor la Raportul ad hoc privind România (Regula 34) adoptat de GRECO la cea de-a 83-a Reuniune Plenară (Strasbourg, 17-21 iunie 2019)

1. În ceea ce privește Recomandarea I care vizează pe de o parte analizarea corespunzătoare a impactului modificărilor asupra viitoarei structuri de personal a instanțelor și parchetelor pentru a fi adoptate măsurile tranzitorii necesare, iar pe de altă parte regulamentul de promovare a judecătorilor și procurorilor, care ar trebui să reglementeze criterii adecvate, obiective și clare, Plenul reține că prin Legea nr.

1

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.141B,, Sector 6

Tel: 311 69 00; Fax: 311 69 01

Web: www.csm1909.ro

242/2018, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 868/15.10.2018, a fost modificată și completată Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor.

a) În ceea ce privește pensionarea judecătorilor și procurorilor, prin actul normativ menționat a fost modificat alin. (3) al art. 82 din Legea nr. 303/2004, după cum urmează:

„(3) De pensia de serviciu prevăzută la alin. (1) beneficiază, la cerere, înainte de împlinirea vârstei de 60 de ani, și judecătorii, procurorii și magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție și judecătorii și magistrații-asistenți de la Curtea Constituțională cu o vechime între 20 și 25 de ani numai în aceste funcții, în acest caz cuantumul pensiei fiind micșorat cu 1% din baza de calcul prevăzută la alin. (1), pentru fiecare an care lipsește din vechimea integrală în aceste funcții.”

Prin art. V din O.U.G. nr. 92/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul justiției, termenul de intrare în vigoare a acestei norme legale a fost prorogată pentru data de 1 ianuarie 2020.

Legiuitorul delegat a subliniat în preambulul actului normativ că potențialul impact al acestei prevederi legale asupra resurselor umane existente la nivelul instanțelor judecătorești și parchetelor de pe lângă acestea a fost reliefat și în Opinia preliminară a Comisiei de la Veneția, recomandându-se renunțarea la schema de pensionare anticipată dacă nu poate fi stabilit în mod cert faptul că aceasta nu va avea niciun impact advers asupra funcționării sistemului.

Din perspectiva impactului modificărilor asupra viitoarei structuri de personal a instanțelor și parchetelor, la nivelul Consiliului Superior al Magistraturii a existat și există o preocupare permanentă pentru asigurarea independenței reale a sistemului judiciar, inclusiv din perspectiva desfășurării în condiții optime a activității judecătorești.

În aceste condiții, în raport cu nevoile reale ale sistemului, echilibrarea schemelor de personal, prin modalitățile prevăzute de lege și regulamente – suplimentări de posturi, redistribuiri de posturi între instanțe/parchete, respectiv rearondări teritoriale vor fi analizate, în continuare, în concret, la nivelul Consiliului, urmând a fi formulate propunerile/măsurile corespunzătoare, conform competențelor în domeniu.

Astfel, având în vedere că, în prezent, nu au intervenit, efectiv, modificări legislative în materia pensionării, s-a apreciat că nu va exista un impact deosebit asupra structurii de personal de la nivelul instanțelor judecătorești, prin raportare și la situațiile anterioare, când modificările legislative preconizate au determinat un aflux de cereri de pensionare, fără a fi însă nevoie de măsuri tranzitorii. În mod constant, posturile vacante se ocupă în urma absolvirii Institutului Național al Magistraturii, prin concursul de

admitere în magistratură sau prin concursul de promovare în funcții de execuție.

Pe de altă parte, legea prevede încă din forma inițială posibilitatea judecătorilor și procurorilor de a se pensiona dacă au o vechime de cel puțin 25 de ani în aceste funcții, chiar înainte de împlinirea vârstei de 60 de ani, aspect care nu a produs consecințe negative.

Raportat la numărul eliberărilor din funcție ca urmare a pensionării, din anii precedenți, se constată că, din totalul judecătorilor care îndeplinesc condițiile de pensionare, în general, o treime dintre aceștia formulează și cerere de eliberare din funcție.

Din analiza datelor statistice furnizate de compartimentul de specialitate al Consiliului Superior al Magistraturii reiese că în perioada 2015 - 2018 au fost eliberați din funcție prin pensionare în total 584 de judecatori și că, în general, din totalul judecătorilor care îndeplinesc condițiile de pensionare, o treime formulează și cerere de eliberare din funcție.

Exemplificativ, un număr foarte mare de eliberări din funcție prin pensionare s-a înregistrat în anul 2009, când au fost 350 de judecatori eliberați din funcție prin pensionare (un procent de 9% din numărul total de judecatori). Cu toate acestea, numărul mare de plecări din sistem din anul respectiv nu a produs blocaje în activitatea instanțelor.

Situația este similară la nivelul parchetelor, în perioada 2015 – 2018 fiind eliberați din funcție prin pensionare 303 procurori, din totalul procurorilor care îndeplinesc condițiile de pensionare, în general, o treime dintre aceștia formulând și cerere de eliberare din funcție.

În ceea ce privește sistemul de pensionare cu o vechime între 20 și 25 ani numai în funcțiile de judecător, procuror sau magistrat asistent, care a fost introdus recent și a cărei aplicare s-a prorogat până la 1 ianuarie 2020, acesta nu oferă noi stimulente care nu există în prezent, ci dimpotrivă, presupune penalități față de sistemul de pensionare la 25 ani vechime.

Prin urmare, Plenul Consiliului apreciază că actualele prevederi nu constituie un risc pentru buna funcționare a sistemului judiciar.

Din perspectiva impactului modificărilor legislative asupra structurilor de personal ale instanțelor și parchetelor, s-a reținut că prin art. VI din O.U.G. nr. 92/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul justiției s-a stabilit că dispozițiile privind judecarea apelurilor în complet de 3 judecatori se aplică în cauzele înregistrate pe rolul instanțelor începând cu data de 01 ianuarie 2020.

1 9 0 9

Consiliul Superior
al Magistraturii

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

În consecință, în condițiile prorogării dispozițiilor legale menționate, modificările legislative nu au produs un impact major asupra activității instanțelor din această perspectivă.

Prin adresa nr. 13364/25.07.2019 Consiliul Superior al Magistraturii a înaintat Ministrului Justiției și Senatului României, o propunere de modificare a art. 54 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul revenirii la judecarea apelului în materie civilă în completuri de doi judecători.

Propunerea a fost argumentată pe următoarele considerente: numărul extrem de mare de cauze civile aflate pe rolul tribunalelor și curților de apel, care au competență în soluționarea apelurilor în materie civilă, încărcătura foarte mare pe judecător la nivel de tribunale și curți de apel; numărul mare de locuri vacante la nivel de tribunale, schemele de personal (judecători și personal auxiliar) de la nivelul tribunalelor și curților de apel subdimensionate în raport cu volumul de activitate, etc.

În legătură cu problematica pensionării judecătorilor și procurorilor, Plenul reține că în unele state europene, precum în Suedia, Norvegia, Danemarca, dar și în Slovenia, Austria etc. sistemul de pensii pentru judecători și procurori nu este diferit de sistemul public de pensii, astfel că nu există reglementări speciale în materia pensiei de serviciu pentru magistrați.

În schimb, în state precum Polonia, Letonia, Irlanda sau în Cipru, Elveția, Italia, Luxemburg, Marea Britanie, Portugalia, Ungaria – statutul judecătorilor și procurorilor, ca și pensia de serviciu, fac obiectul unor reglementări speciale, principiile de bază avute în vedere fiind, incompatibilitățile și interdicțiile instituite prin lege pentru judecători și procurori, specificitatea activității acestora, rolul și importanța lor socială, riscul profesional etc.

Pentru susținerea conceptului pensiei speciale au fost avute în vedere directivele nr. 86/378/CEE și nr. 96/97/CEE care definesc "criteriile decisive pentru încadrarea unui sistem de securitate socială ca sistem ocupațional" și care sunt următoarele:

- a) Să se refere la o categorie particulară de lucrători;
- b) Să fie direct legat de perioada de serviciu; iar
- c) Pensia să fie calculată prin raportare la ultimul salariu al lucrătorului".

Trebuie menționată, în acest context, și cauza Beune c – 7/1993, în care Curtea Europeană de Justiție a precizat clar aceste criterii decisive, cu sublinierea faptului că cel de-al treilea criteriu nu trebuie interpretat stricto sensu, ci în sens extins, incluzând și

b) În ceea ce privește promovarea judecătorilor și procurorilor în funcții de execuție, noua reglementare consacră promovarea în două etape, mai întâi promovarea pe loc și apoi promovarea efectivă, accesibilă doar judecătorilor și procurorilor care au promovat anterior pe loc, dobândind astfel gradul profesional imediat superior.

În plus, tot ca urmare a propunerilor formulate de Consiliul Superior al Magistraturii și din aceleași rațiuni, prin modificările intervenite a fost majorată vechimea necesară pentru promovare, art. 44 din Legea nr. 303/2004, așa cum a fost modificat prin Legea nr. 242/2018 și O.U.G. nr. 92/2018, stabilind că:

a) 7 ani vechime în funcția de judecător sau procuror, pentru promovarea în funcțiile de judecător de tribunal sau tribunal specializat și procuror la parchetul de pe lângă tribunal sau la parchetul de pe lângă tribunalul specializat;

b) 10 ani vechime în funcția de judecător sau procuror, pentru promovarea în funcțiile de judecător de curte de apel și procuror la parchetul de pe lângă aceasta;

c) 10 ani vechime în funcția de judecător sau procuror, pentru promovarea în funcția de procuror la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

(2) La calcularea condiției minime de vechime pentru a participa la concursul de

1 9 0 9

Consiliul Superior
al Magistraturii

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

promovare nu se ia în considerare perioada în care judecătorul sau procurorul a avut calitatea de auditor de justiție.

(3) Vechimile prevăzute la alin. (1) și (2) trebuie să fie îndeplinite până la data înscrierii la concursul de promovare.

(3¹) Pentru a fi promovați în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, procurorii trebuie să nu fi fost sancționați disciplinar, să aibă o bună pregătire profesională, o conduită morală ireproșabilă, cel puțin 10 ani vechime în funcția de procuror sau judecător, cel puțin gradul profesional corespunzător parchetului de pe lângă curtea de apel și să fi fost declarați admiși în urma unui concurs organizat de către comisia constituită în acest scop.

(4) Consiliul Superior al Magistraturii verifică, prin secțiile corespunzătoare, îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (1) - (3¹). "

După cum rezultă din art. 46 alin. (3) și 46² alin. (2) din același act normativ, procedura de organizare și desfășurare a concursului, inclusiv comisiile de concurs și constituirea acestora, aspectele supuse verificării și modalitatea de stabilire și contestare a rezultatelor se stabilesc prin Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare a judecătorilor și procurorilor.

În plus, Consiliul a manifestat preocupare pentru modificarea unor aspecte din lege care generau disfuncționalități.

Astfel, prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1038/2018 prin care a fost avizat favorabil proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 92/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul justiției, au fost formulate o serie de propuneri în scopul îmbunătățirii cadrului normativ.

În esență, s-a reținut că modalitatea de redactare a textelor nu era foarte clară. Astfel, deși art. 44 alin. (1) și art. 46 din lege vizau în mod evident concursul de promovare pe loc, acest fapt nu era precizat expres în cuprinsul reglementărilor, fapt de natură a genera dificultăți în interpretare.

În egală măsură, era necesară modificarea alin. (2) al art. 46, pentru o reglementare flexibilă în ceea ce privește materiile la care se susține proba scrisă, în cadrul concursului de promovare pe loc.

Un alt aspect semnalat în legătură cu promovarea judecătorilor și procurorilor în funcții de execuție a fost acela că, potrivit art. 46 alin. (3) teza a II-a, anularea sau modificarea baremului chiar și numai pentru un subiect de concurs ar fi atras invalidarea concursului și reluarea acestuia, ceea ce ar fi ridicat, în practică, probleme serioase, față

[REDACTED] [REDACTED]
de multitudinea subiectelor de concurs, în raport de care probabilitatea admiterii cel puțin a unei contestații la barem este una destul de mare.

Ca atare, s-a apreciat că este necesară adaptarea reglementării adoptate recent de legiuitor, astfel încât să fie corectate elementele de incertitudine normativă semnalate.

Propunerile referitoare la promovarea în funcții de execuție au fost reiterate ulterior de către Consiliul Superior al Magistraturii prin sesizările adresate ministrului Justiției și Guvernului României, fiind adoptate prin O.U.G. nr. 7/2019.

Astfel, reglementarea în vigoare a concursului de promovare oferă suficiente garanții din prisma obiectivității și transparenței, procedura de organizare și desfășurare a concursului, inclusiv comisiile de concurs și constituirea acestora, aspectele supuse verificării și modalitatea de stabilire și contestare a rezultatelor urmând a fi stabilite de Consiliu prin Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare a judecătorilor și procurorilor.

Plenul a apreciat că aceleași concluzii se mențin și cu privire la examenul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, legea stabilind că această promovare se face doar pe bază de concurs, procedura de desfășurare a concursului de promovare, inclusiv modalitatea de contestare a rezultatelor fiind stabilite prin regulament aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii, potrivit legii, fiind asigurate toate garanțiile de obiectivitate și transparență. În noua reglementare, ca urmare a inițiativei Consiliului Superior al Magistraturii, a fost eliminată proba scrisă, care a fost apreciată ca nerelevantă pentru promovarea judecătorilor la cel mai înalt nivel al instanțelor judecătorești. Mult mai adaptate cu specificul acestui concurs, au fost menținute proba având ca obiect evaluarea actelor întocmite de candidați sau care privesc activitatea acestora, în cadrul căreia sunt verificate capacitatea de analiză și sinteză, coerența în exprimare, argumentația din punctul de vedere al clarității și logicii și respectarea termenelor rezonabile de soluționare a cauzelor și de redactare a hotărârilor, precum și interviul susținut în fața Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii.

Și în ceea ce privește acest concurs, deoarece reglementarea adoptată prin Legea nr. 242/2018 și O.U.G. nr. 92/2018 conținea o serie de necorelări referitoare la punctajul ce poate fi atribuit candidaților în urma susținerii probelor de concurs, prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1038/2018 prin care a fost avizat favorabil proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 92/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul justiției, au fost formulate o serie de propuneri în scopul îmbunătățirii cadrului normativ.

Propunerile Consiliului referitoare la art. 52⁵, reiterate și ulterior avizului menționat, au fost adoptate prin O.U.G. nr. 7/2019.

În ceea ce privește legislația secundară în această materie, prin Hotărârea nr. 68 din 23 iulie 2019, Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii a aprobat Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare a procurorilor în funcții de execuție.

De asemenea, prin Hotărârea nr. 1348 din 17 septembrie 2019, Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii a aprobat Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare a judecătorilor.

c) Referitor la durata formării inițiale a auditorilor de justiție în cadrul Institutului Național al Magistraturii (INM), prin Legea nr. 242/2018 s-a modificat alin. (3) al art. 16 din Legea nr. 303/2004, astfel:

„(3) Durata cursurilor de formare profesională a auditorilor de justiție este de 4 ani. După primul an de cursuri, auditorii vor urma stagii de pregătire practică pentru perioade de câte șase luni la: instanțe, parchete, penitenciare și cabinete de avocatură. În ultimul an de stagiu, cursanții vor efectua stagii de practică și la alte instituții cu relevanță pentru pregătirea profesională. Instituțiile la care se vor efectua stagiile de practică și durata acestora sunt stabilite de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, la propunerea Institutului Național al Magistraturii, pentru fiecare ciclu de învățământ. Stagiile vor fi organizate pe baza unor protocoale de colaborare între Institutul Național al Magistraturii și instituțiile cu relevanță pentru pregătirea profesională.”

De asemenea, a fost modificat alin. (1) al art. 22, în sensul că „Durata stagiului este de 2 ani.”

Referitor la perioada de stagiu, deși aceasta este destinată în parte continuării formării profesionale, în conformitate cu art. 23 din Legea nr. 303/2004, stagiul are un caracter practic, magistrații stagiați participând la soluționarea cauzelor date de lege în competența acestora.

În conformitate cu art. 112 din Legea nr. 303/2004, așa cum a fost modificată prin Legea nr. 242/2018, dispozițiile prevăzute la art. 16 alin. (3), art. 19, art. 26 și art. 28 urmau să intre în vigoare începând cu anul școlar 2019 - 2020.

Având în vedere această situație, prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1038/2018 prin care a fost avizat favorabil proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 92/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul justiției, s-a decis și reiterarea propunerilor

[REDACTED] [REDACTED]
pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 formulate anterior de Consiliul Superior al Magistraturii și transmise Comisiei speciale comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru sistematizarea, unificarea și asigurarea stabilității legislative în domeniul justiției, referitoare la concursul de admitere la INM, formarea profesională inițială, examenul de absolvire al Institutului, stagiul judecătorilor și procurorilor, examenul de capacitate.

În subsidiar, în măsura în care nu ar fi fost însușite aceste propuneri, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a propus ca dispozițiile nou introduse vizând formarea inițială să se aplice auditorilor de justiție care vor susține concursul de admitere la INM începând cu anul 2020.

Propunerea de amânare a dispozițiilor privind noua structură a examenului de admitere la INM, a formării profesionale inițiale și a stagiului judecătorilor și procurorilor a avut în vedere asigurarea unui interval de timp suficient pentru pregătirea sistemului și a INM, avându-se în vedere și durata concursului de admitere la Institut în noua formulă (se anunță cu cel puțin 6 luni înainte, durează în medie cel puțin 8-9 luni). În consecință, nu era asigurat timpul necesar pentru adaptarea legislației secundare, în condiții de transparență decizională și pentru organizarea logistică a concursului în noua sa formă (verificarea condiției de bună reputație și a aptitudinii psihologice, asigurarea persoanelor care vor face aceste verificări pentru un număr foarte mare de candidați – câteva mii).

Plenul a reținut că nu au fost corelate dispozițiile privind amânarea intrării în vigoare cu toate instituțiile incidente – au rămas neamânate dispozițiile art. 16 alin. (4) și (5), art. 22 alin. (1), art. 27-29, deși, în mod evident, acestea nu se justifică a fi aplicate în condițiile amânării intrării în vigoare a duratei de 4 ani a cursurilor de formare profesională a auditorilor de justiție.

Ulterior, Consiliul a reiterat propunerea de prorogare a dispozițiilor menționate, în acest sens fiind sesizat ministrul justiției și Guvernul României.

Propunerea formulată de Consiliu a fost însușită, într-o altă formă, prin O.U.G. nr. 7/2019, actul normativ stabilind pentru formarea inițială a auditorilor de justiție admiși la INM în anul 2019 o procedură similară celei reglementate anterior intrării în vigoare a Legii nr. 242/2018, în care durata cursurilor de formare profesională a auditorilor de justiție este de 2 ani, iar durata stagiului judecătorilor și procurorilor admiși până în anul 2019 la INM este de 1 an.

Având în vedere dispozițiile art. 1 - 6 și ale art. 16 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 7/2019, prin Hotărârea nr. 91 din 21 mai 2019, publicată în Monitorul

Oficial al României, Partea I, nr. 455 din 6 iunie 2019, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a aprobat *Regulamentul privind concursul de admitere și examenul de absolvire a Institutului Național al Magistraturii.*

De asemenea, față de dispozițiile art. 6 – 12 și ale art. 16 lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 7/2019, prin Hotărârea nr. 103 din 4 iunie 2019, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a aprobat *Regulamentul privind examenul de capacitate al judecătorilor stagiari și al procurorilor stagiari.*

Referitor la regimul recrutării, promovării și al formării magistraților, Plenul a reținut că sistemele judiciare europene sunt diferite, dar au la bază ceea ce inclusiv la nivelul Rețelei Europene a Consiliilor Judiciare au fost considerate standarde minime, respectiv intrare în profesie prin concurs, promovarea pe baza criteriilor de profesionalism și experiență acumulată și formarea profesională.

Cu titlu de exemplu, referitor la procedura promovării, în Spania, promovarea judecătorilor în cadrul sistemului judiciar se bazează pe vechimea în serviciu, cu excepția titularilor unor funcții judiciare înalte (și anume, președintele Curții Supreme — care ocupă această funcție ca urmare a faptului că a fost ales președinte al Consiliului judiciar de către membrii săi, președinții secțiilor Curții Supreme și judecătorii Curții Supreme, președintele Curții Naționale și președinții secțiilor acestora, președinții Înaltei Curți de Justiție a comunităților autonome precum și președinții instanțelor provinciale) care sunt numiți de adunarea plenară a Consiliului judiciar în exercitarea puterilor sale discreționare și pe baza meritelor și a competențelor candidaților

În Bulgaria, judecătorul, procurorul, respectiv judecătorul de instrucție poate promova într-o funcție și cu o remunerație superioară în raport cu calificările temeinice și cu îndeplinirea exemplară a atribuțiilor oficiale, printre criterii numărându-se: vechimea de cel puțin trei ani în această poziție sau într-o poziție similară și condiția să îndeplinească cerințele privind durata necesară a serviciului juridic. Procedura aplicabilă este evaluarea performanței candidatului, propunerea privind promovarea unui magistrat este făcută de președintele instanței sau al parchetului respectiv sau de el însuși sau de o cincime dintre membrii Consiliului Judiciar Suprem.

În privința formării inițiale, în studiul nr. 23 al CEPEJ din anul 2016 – "Sistemele judiciare europene – Eficiența și calitatea justiției" se precizează că: "*formarea inițială are o durată relativ îndelungată în statele în care se derulează prin intermediul unei academii judiciare, al unei instituții similare sau al unor programe de formare obligatorii (Bulgaria – 9 luni, Franța – 31 de luni, Croația – 2 ani, Austria – 4 ani). De*

asemenea, se menționează că în Suedia există posibilitatea de a accede în magistratură și prin intermediul formării inițiale în cadrul unei academii judiciare, unde cursurile de formare au o durată de 4 ani.

Prin urmare, sistemul de formare inițială a magistraților are o durată îndelungată și în alte state.

2. În ceea ce privește Recomandarea vizând abandonarea creării noii secții speciale pentru investigarea infracțiunilor din justiție, potrivit celor reținute de Plenul Consiliului, criticile formulate vizează în concret introducerea în cuprinsul Legii nr. 304/2004 a secțiunii vizând înființarea acestei structuri (art. 88¹ – 88⁹).

Cu privire la constituționalitatea acestei reglementări s-a pronunțat Curtea Constituțională în cadrul exercitării controlului *a priori* cu privire la Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară (adoptată de Camera Deputaților la data de 13.12.2017 și de Senat la data de 20.12.2017).

Astfel, prin Decizia Curții Constituționale nr. 33/23.01.2018 au fost respinse ca neîntemeiate criticile privind înființarea Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție (paragrafele 125-159).

În esență, în ceea ce privește critica referitoare la efectele pe care înființarea acestei secții le are asupra competenței Direcției Naționale Anticorupție, Curtea a apreciat că „opțiunea legiuitorului în sensul înființării unei noi structuri de parchet – secție, în cadrul Parchetului de pe lângă Î.C.C.J. -, corespunde competenței sale constituționale de legiferare în domeniul organizării sistemului judiciar” (par. 127).

Curtea a constatat că însăși Legea fundamentală stabilește derogări de la competența materială obișnuită a parchetelor, având în vedere criteriul calității persoanei (par. 137). De asemenea, Codul de procedură penală stabilește competența după calitatea persoanei în cazul curților de apel și în cazul Înaltei Curți de Casație și Justiție (par. 138).

Curtea a reținut că instanța de contencios constituțional a statuat deja, prin Decizia nr. 909 din 1 noiembrie 2012, că „stabilirea competenței, inclusiv a celei după calitatea persoanei și instituirea regulilor de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești sunt de competența exclusivă a legiuitorului, care poate prevedea, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură, precum și modalități de exercitare a drepturilor procesuale, fără ca prin aceasta să se aducă atingere prevederilor constituționale” (par. 140).

Sub aspectul înființării Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție la nivelul celui mai înalt parchet național, Curtea a reținut că „aceasta are ca scop crearea

1 9 0 9

Consiliul Superior
al Magistraturii

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

unei structuri specializate, cu un obiect determinat de investigație, și constituie o garanție legală a principiului independenței justiției, sub aspectul componentei sale individuale, independența judecătorului. Se asigură, pe această cale, o protecție adecvată a magistraților împotriva presiunilor exercitate asupra lor, împotriva abuzurilor săvârșite prin sesizări/denumțuri arbitrare și se asigură o practică unitară, la nivelul acestei structuri de parchet, cu privire la efectuarea actelor de urmărire penală pentru infracțiunile săvârșite de magistrați" (par. 141).

S-a mai reținut că prin Decizia nr. 1363 din 27 octombrie 2009, Curtea a constatat că „nu poate fi reținută pretinsa încălcare a principiului egalității în drepturi, întrucât textele de lege criticate se aplică tuturor persoanelor aflate în ipoteza normei criticate, fără privilegii sau discriminări arbitrare. În plus, stabilirea unor reguli speciale de competență cu privire la o anumită categorie de persoane - militari în activitate, în sensul că în cauzele privind infracțiunile de corupție săvârșite de aceștia, urmărirea penală se efectuează de procurori militari din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, indiferent de gradul militar pe care îl au persoanele cercetate, nu este contrară principiului egalității, care, astfel cum a statuat în mod constant Curtea Constituțională în jurisprudența sa, nu înseamnă uniformitate, astfel încât, dacă la situații egale trebuie să corespundă un regim juridic egal, pentru situații diferite tratamentul nu poate fi decât diferit" (par. 143).

Curtea a apreciat ca neîntemeiată critica, potrivit căreia înființarea acestei structuri de investigare a infracțiunilor exclusiv pentru categoria profesională a magistraților nu are la bază un criteriu obiectiv și rațional și reprezintă o măsură discriminatorie. Curtea a constatat că, „în considerarea unor valori și principii constituționale, aparține competenței legiuitorului ordinar dreptul de a adopta norme care să dea conținut Legii fundamentale" (par. 144).

În ceea ce privește critica de neconstituționalitate având ca obiect normele referitoare la numirea procurorului șef de secție al Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, Curtea a constatat că, „indiferent de modul de numire în funcțiile de conducere în cadrul parchetelor, potrivit principiului constituțional al controlului ierarhic pe care se fundamentează activitatea procurorilor, toți aceștia sunt subordonați procurorului general al Parchetului de pe lângă Î.C.C.J." (par. 150).

Referitor la critica potrivit căreia nu se prevede procedura efectivă de soluționare a conflictelor de competență care se pot ivi între această secție și celelalte structuri de parchet, Curtea a constatat că „norma criticată nu face altceva decât să transpună norma cu caracter general, cuprinsă în art. 63 alin. (4) teza întâi din Codul de procedură

1 9 0 9

Consiliul Superior
al Magistraturii

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

penală, la situația concretă a unor conflicte apărute între Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție și celelalte structuri sau unități din cadrul Ministerului Public, procedura de soluționare a conflictului fiind cea după care se soluționează orice conflict de competență ivit între procurori" (par. 157).

În ceea ce privește Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție, în Avizul Comisiei de la Veneția din octombrie 2018, s-a reținut că organizarea și structura Ministerului Public este o problemă de competența autorităților naționale. De asemenea, a fost apreciată preocuparea legiuitorului de a asigura în reglementarea acestei structuri garanții procedurale efective pentru magistrații vizați.

În acest sens, a fost reținută implicarea Consiliului Superior al Magistraturii în numirea procurorului-șef al Secției, dar și a procurorilor cu funcții de execuție, printr-un concurs organizat de o comisie specială numită în cadrul Consiliului, aceeași situație regăsindu-se și în cazul revocării acestora. Procurorul-șef adjunct este numit de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, pe baza propunerii motivate a procurorului-șef, dintre procurorii deja numiți în cadrul secției. Implicarea Plenului Consiliului este importantă deoarece, deși sub autoritatea procurorului general, Secția are competențe atât în investigarea procurorilor, cât și a judecătorilor.

De asemenea, s-a reținut că prevederea expresă în lege a condițiilor pentru a participa la concurs (inclusiv vechimea efectivă de cel puțin 18 ani în funcția de procuror) și a procedurii de selecție a celor mai buni candidați asigură importante garanții de calitate și imparțialitate pentru numirea în această structură sensibilă.

Proiectele de lege prin care a fost propusă inițial înființarea acestei structuri specializate au fost avizate negativ de către Consiliul Superior al Magistraturii, dar, în cele două avize negative exprimate de Consiliu, a fost criticată intenția de înființare a unei Direcții specializate pentru investigarea infracțiunilor săvârșite de judecători și procurori, în principal pe considerente de oportunitate, legate de numărul cauzelor în care sunt implicați magistrați și de caracterul nejustificat al instituirii unei structuri de parchet pe bază de competență personală.

Totuși, se impune a fi remarcat că, în forma adoptată în urma reexaminării, legiuitorul a renunțat la inițiativa înființării unei direcții și a apreciat utilă înființarea doar a unei secții specializate, la nivelul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, fiind prevăzute concomitent garanții de independență a acestei structuri.

Astfel, atât procurorii care funcționează în cadrul Secției specializate, cât și procurorul șef și procurorul șef adjunct ai acesteia sunt numiți fără nici un fel de

implicare a executivului, prin proceduri transparente, derulate exclusiv la nivelul sistemului judiciar, respectiv al Consiliului Superior al Magistraturii. Procurorii numiți în cadrul secției sunt selectați în baza criteriilor stabilite de lege, dintre procurorii cu mare experiență profesională, cu o bună pregătire și o conduită ireproșabilă. Toate aceste aspecte pot contura ideea că înființarea acestei secții, în condițiile expuse, este de natură să reprezinte, cel puțin din perspectiva aparenței de imparțialitate, o garanție suplimentară pentru deslășurarea corespunzătoare a activității judiciare. Astfel, nu se vor mai ridica suspiciuni cu privire la activitatea unui magistrat care soluționează cauze instrumentate de o structură de parchet, oricare ar fi aceasta, structură care ar putea avea pe rol și sesizări referitoare la magistratul respectiv.

În niciun caz cooptarea unor judecători în procedura de desemnare a conducerii acestei structuri nu poate fi considerată o afectare a independenței, ci, dimpotrivă, în condițiile în care funcția de judecător este în sine o garanție a independenței și a obiectivității în derularea oricărei proceduri. Având în vedere specificul activității secției, este evident de interes și pentru judecători să fie implicați, prin reprezentanți, în evaluarea magistraților care vor avea atribuții de investigare a infracțiunilor săvârșite de magistrați, numărul de membri ai comisiei fiind stabilit în raport de proporția judecători - procurori în sistem.

Împrejurarea că alături de magistrați pot fi investigate și alte persoane derivă din specificul unor cauze în care există legături de conexitate între fapte săvârșite de magistrați și cele săvârșite de alte persoane, fiind în interesul bunei înfăptuiri a justiției ca adevărul judiciar să fie stabilit per ansamblu. Nici nu ar fi de imaginat o altă soluție în situația indivizibilității. De altfel, soluția nu este unică, fiind, de exemplu, reglementată în materia infracțiunilor săvârșite de militari, inclusiv împreună cu civili, care sunt de competența parchetelor militare. În această situație nu au fost semnalate probleme majore de aplicare din perspectiva conflictelor de competență.

Plenul apreciază că temerile exprimate cu privire la utilizarea abuzivă a secției pentru a interfera în cauze importante sensibile nu se sprijină pe nici un argument de fapt și pleacă de la o prezumție de lipsă de integritate a magistraților care vor funcționa în cadrul secției, care, așa cum s-a arătat, vor parcurge o procedură serioasă și transparentă, validată de întreg sistemul judiciar prin Consiliul Superior al Magistraturii, care este garantul independenței justiției.

De altfel, în contextul normativ constituțional și legal actual, noile dispoziții nu fac decât să completeze competența Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție de a efectua urmărirea penală pentru infracțiunile săvârșite de „judecători și procurori.

inclusiv judecătorii și procurorii militari și cei care au calitatea de membri ai Consiliului Superior al Magistraturii".

Din analiza comparativă a conținutului normativ al dispozițiilor art. 38 și art. 40 din Codul de procedură penală prin raportare la norma modificatoare, Plenul a constatat că aceasta din urmă completează competența Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție de a efectua urmărirea penală pentru infracțiunile săvârșite de judecătorii de la judecătorii, tribunale, tribunale militare, curți de apel și Curtea Militară de Apel și procurorii de la parchetele care funcționează pe lângă aceste instanțe. În ceea ce îi privește pe membrii Consiliului Superior al Magistraturii, judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție și procurorii de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, infracțiunile săvârșite de aceștia erau deja stabilite, potrivit dispozițiilor legale în vigoare, în competența de cercetare penală a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

În plus, au mai existat structuri similare în reglementarea anterioară, în cadrul Direcției Naționale Anticorupție funcționând anterior Serviciul de combatere a corupției în justiție, structură specializată doar pentru infracțiuni de corupție, înființată prin Ordinul procurorului șef al Direcției Naționale Anticorupție nr. 10/2014.

Activitatea Secției este supusă controlului instanțelor judecătorești în cauzele concrete. La nivel general activitatea structurii este supusă controlului realizat de Consiliul Superior al Magistraturii, prin intermediul unei comisii cu aceeași componență ca și cea de numire.

Din perspectiva reglementării legale, s-au prevăzut, în esență, următoarele garanții de independență și imparțialitate a Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție:

- vechimea de cel puțin 18 ani în funcția de procuror;
- selectarea, atât a procurorului-șef Secție, cât și a procurorilor cu funcții de execuție, de către Consiliul Superior al Magistraturii;
- transparența procesului de selecție atât a procurorului-șef Secție cât și a procurorilor cu funcții de execuție;
- evaluarea riguroasă a activității profesionale a procurorilor, desfășurată în ultimii 5 ani, de către comisii numite de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii.

În concluzie, Plenul a reținut că actuala reglementare a Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție răspunde garanțiilor de independență pentru sistemul judiciar, în procedura de numire a procurorilor cu funcții de conducere și de execuție din cadrul acestei structuri rolul principal revenind Consiliului Superior al Magistraturii.

Mai mult, Consiliul Superior al Magistraturii are în vedere posibilitatea inițierii

1 9 0 9

Consiliul Superior
al Magistraturii

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

unor demersuri viitoare pentru modificarea actualului cadru legislativ, astfel încât decizia în procedura de selectare și numire a procurorilor cu funcții de conducere și cu funcții de execuție din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție să aparțină în totalitate Plenului Consiliului.

Totodată, s-a reținut că în ședința din data 18 iunie 2019, Comisia nr. 1 – „Legislație și cooperare interinstituțională” din cadrul Consiliului a analizat Proiectul de Aviz nr. 950/2019 - CDL(2019)017 al Comisiei Europene pentru Democrație în Drept (Comisia de la Veneția) cu privire la Ordonanțele de Urgență nr. 7 și nr. 12 de modificare a legilor justiției, fiind transmise o serie de observații.

În ceea ce privește Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, în cadrul observațiilor transmise s-a reținut și faptul că, în Raportul său CDL-AD(2010)040, paragraful 48, Comisia de la Veneția a recomandat ca numirea procurorilor să se facă de către experți sau, ideal, de către Consiliul judiciar, criteriul avut în vedere fiind experiența acestora.

În ceea ce privește componența comisiei de concurs, legiuitorul a avut în vedere proporția judecători - procurori în sistem și specificul activității secției, care are atribuții de investigare a infracțiunilor săvârșite de toți magistrații, inclusiv de judecători.

În chiar una dintre recomandările Comisiei de la Veneția (formulată în Raportul CDL-AD(2010)004 privind independența sistemelor judiciare – I independența judecătorilor, pag. 17 recomandarea 4) se arată că *reglementarea unui Consiliu judiciar independent, cu competențe unice privind numirea și cariera judecătorilor reprezintă o metodă adecvată pentru a garanta independența sistemului judiciar. Respectând diversitatea sistemelor juridice existente, Comisia de la Veneția recomandă statelor care nu au făcut încă acest demers să instituie un consiliu judiciar independent. În toate cazurile, consiliul ar trebui să aibă o reprezentare pluralistă, dacă nu majoritară din partea judecătorilor.*

3. Referitor la Recomandarea III vizând analizarea impactului modificărilor propuse asupra viitoarei independențe operaționale a procurorilor, astfel încât, dacă este necesar, să fie adoptate garanții suplimentare pentru a asigura protecția împotriva intervențiilor, Plenul a reținut că prin Legea nr. 242/2018 a fost modificat alin. (1) al art. 3 din Legea nr. 303/2004, astfel: „*Procurorii își desfășoară activitatea potrivit principiului legalității, al imparțialității și al controlului ierarhic, sub autoritatea ministrului justiției.*”

Totodată, la art. 3, după alin. (1) s-au introdus două noi alineate, alineatele (1¹) și (1²), cu următorul cuprins:

„(1¹) Procurorii sunt independenți în dispunerea soluțiilor, în condițiile prevăzute de Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(1²) Procurorii numiți de Președintele României se bucură de stabilitate.”

Prin Decizia nr. 417/2018, Curtea Constituțională a realizat controlul *a priori* de constituționalitate inclusiv cu privire la textul art. 3 alin. (1²) și a apreciat că acesta nu încalcă art. 147 alin. (2) din Constituție.

Curtea a reținut că, *„spre deosebire de funcțiile de demnitate publică, unul dintre principiile care stau la baza funcției publice, în înțelesul art.16 alin.(3) din Constituție, este stabilitatea în exercitarea acestora (...). În aceste condiții, principiul general anterefert vizează toate funcțiile publice, cu excepția acelorora în raport cu care legiuitorul constituant a dorit reglementarea unei garanții mai puternice decât stabilitatea, caz în care a prevăzut în mod expres garanția respectivă. În această excepție se înscriu numai judecătorii de la instanțele judecătorești, față de care Constituția a prevăzut expres că sunt inamovibili și independenți în exercitarea funcției lor [a se vedea art.124 alin.(3) și art.125 alin.(1) din Constituție]. Obiter dictum, Curtea reține că funcția de judecător al Curții Constituționale sau de membru al Curții de Conturi are natura juridică a unei funcții de demnitate publică numite, care se bucură de independență și inamovibilitate [art.145 și art.140 alin.(4) din Constituție].*

De asemenea, *„având în vedere că procurorul exercită o funcție publică, față de care Constituția nu prevede un regim de independență/inamovibilitate, rezultă că acesta se bucură de stabilitatea atașată oricărei funcții publice. Prin urmare, textul criticat reprezintă mai degrabă o operațiune de corelare legislativă, care normativizează, în mod expres, în privința procurorilor, un principiu general aplicabil funcției publice. O asemenea intervenție legislativă, care nu are o valoare novatoare propriu-zisă, ci de corelare și de tehnică legislativă, denotă o adecvare la dispozițiile art.1 alin.(5) din Constituție.”*

În același timp, în aprecierea aspectelor semnalate, ar putea fi avute în vedere și dispozițiile art. 64 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care prevăd că *„în soluțiile dispuse, procurorul este independent, în condițiile prevăzute de lege. Procurorul poate contesta la Consiliul Superior al Magistraturii, în cadrul procedurii de verificare a conduitei judecătorilor și procurorilor, intervenția procurorului ierarhic superior, în*

orice formă, în efectuarea urmăririi penale sau în adoptarea soluției."

Totodată, conform prevederilor art. 67 alin. (2) din aceeași lege, „procurorul este liber să prezinte în instanță concluziile pe care le consideră întemeiate, potrivit legii, ținând seama de probele administrate în cauză. Procurorul poate contesta la Consiliul Superior al Magistraturii intervenția procurorului ierarhic superior, pentru influențarea în orice formă a concluziilor.

În legătură cu aceste aspecte, s-a reținut că, pornind de la Opinia 924/2018 a Comisiei de la Venetia privind România – în paragraful §63, Comisia notează că nu există standarde comune potrivit cărora să se ceară garanții mai mari de independență pentru parchete și ia act de pluralitatea de modele existente în această materie.

La punctul 28 din Raportul privind independența sistemului judiciar, Comisia a arătat în mod expres, că „independența procurorilor nu este la fel de categorică în natura sa ca și cea a instanțelor”. Comisia de la Veneția consideră important să aibă în vedere diferența substanțială care există, față de rolurile și funcțiile specifice, între judecători și procurori. Cu toate acestea, nici acest raport și nici alt document al Comisiei nu prevăd expres sau nu ar putea fi interpretate în sensul că astfel, Comisia ar avea semne de întrebare cu privire la acele sisteme în care procurorul se bucură de independență sau ar cere reformarea acestor sisteme.

Diversitatea de modele ale sistemelor de justiție penală este invocată în studiul Comisiei de la Veneția nr. 494/2008, CDL –AD(2010)04, ceea ce justifică dificultatea identificării unor standarde general valabile. Referitor la principiile privind organizarea parchetelor, Raportul reamintește standardele europene care permit două modalități de stabilire a poziției parchetelor în raport cu alte organisme de stat: „Europa juridică este împărțită în privința acestui aspect între sistemele în care parchetele se bucură de independență totală față de parlament și guvern și cele în care parchetele sunt subordonate uneia dintre aceste autorități, beneficiind totuși de un anumit grad de independență de acțiune. În prezent este prematur să se vorbească de o armonizare europeană cu privire la un singur model de parchet.”

În consecință, Recomandarea (2000)19 permite o pluralitate de modele, iar paragraful 13 conține principiile de bază pentru statele în care parchetele sunt parte sau sunt subordonate Guvernului.

„Cu toate acestea, doar câteva dintre statele membre ale Consiliului Europei au parchete care aparțin autorității executive și care sunt subordonate Ministerului Justiției (ex.: Austria, Danemarca, Germania și Olanda). Comisia constată faptul că mai degrabă există o tendință generalizată pentru a avea parchete independente, decât pentru cele

1 9 0 9

Consiliul Superior
al Magistraturii

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

care să fie subordonate sau în legătură cu executivul. Este de asemenea important de reținut faptul că, în unele state, subordonarea parchetelor față de autoritatea executivă este mai degrabă o chestiune de principiu decât o realitate, în sensul că executivul este de fapt foarte atent în a nu interveni în cauze individuale. (...) Dincolo de aceste tendințe, există diferențe esențiale cu privire la modul în care este perceput conceptul de independență sau autonomie aplicabil judecătorilor față de cel aplicabil parchetelor. Chiar și atunci când este parte din sistemul judiciar, parchetul nu reprezintă o instanță. Independența puterii judecătorești și separația acesteia față de autoritatea executivă reprezintă baza statului de drept, fapt de la care nu poate exista nicio excepție. Independența justiției are două dimensiuni: una instituțională, în care puterea judecătorească ca sistem este independentă, și una la nivel individual în care judecătorii sunt independenți în luarea deciziilor (incluzând independența lor față de influența altor judecători). Totuși, independența sau autonomia parchetelor nu este la fel de categorică ca cea a instanțelor. Chiar și acolo unde parchetul este o instituție independentă, poate exista un control ierarhic asupra deciziilor și activităților procurorilor, alții decât procurorul general."

Totodată, față de recomandările europene generale în materie de standarde minime pentru garantarea independenței procurorilor, Plenul a apreciat relevanță evaluarea pe care GRECO o făcea Olandei, din această perspectivă, în Raportul celei de-a patra runde de evaluări, din iunie 2013. Situația prezentată era următoarea:

Structura și autoritățile din cadrul serviciului de procuratură olandez (Openbaar Ministerie, de aici înainte OM) sunt reglementate prin Legea privind organizarea sistemului judiciar. Statutul legal al procurorilor este reglementat de Legea privind statutul juridic al ofițerilor judiciari, care face o distincție între ofițerii judiciari care judecă (judecători) și alți ofițeri judiciari. Procurorii aparțin celei din urmă categorii. OM și membrii săi aparțin, prin urmare, ramurii judiciare, dar serviciul de procuratură este subordonat autorității Comitetului Procurorilor Generali și se află sub responsabilitatea politică a Ministerului Justiției și Securității.

Cu ocazia evaluării GRECO, autoritățile au subliniat că dreptul de instrucție al ministrului este întotdeauna supus controlului de către alte autorități, și anume instanțele, atunci când se dă o indicație de a începe cercetarea penală, respectiv Parlamentul atunci când se dă o indicație de a suspenda sau de a nu începe cercetarea penală.

Important de subliniat, ar fi concluziile evaluării: astfel, echipa de evaluare a GRECO este mulțumită că garanțiile care însoțesc utilizarea de către Ministerul

Consiliul Superior
al Magistraturii

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Securității și Justiției a dreptului de instrucție în anumite dosare nu pare să fie în discrepanță cu cerințele Recomandării Rec(2000) 19.

De menționat este și faptul că potrivit tuturor interlocutorilor echipei de evaluare a GRECO, dreptul ministrului de a da instrucțiuni în dosare individuale este utilizat foarte rar în practică. Echipei de evaluare a GRECO i s-a învederat că menționat ministrul nu a utilizat niciodată dreptul său de a suspenda sau de a nu începe urmărirea penală în intervalul scurs de la intrarea în vigoare a Legii privind organizarea sistemului judiciar în anul 1999. Majoritatea dosarelor sunt discutate cu ocazia întâlnirilor periodice dintre ministru și Comitetul Procurorilor Generali, urmând ca o instrucțiune să fie emisă de către Comitet, dacă este necesar.

*În ceea ce privește cea de-a doua parte a acestei recomandări, potrivit căreia permiterea procurorilor ierarhic superiori să infirme soluțiile privind urmărirea penală pe baza faptului că sunt netemeinice (în plus față de cele ilegale), corelată cu independența generală redusă a procurorilor, riscă să aibă consecințe asupra posibilităților de cercetare/urmărire a infracțiunilor (inclusiv de corupție) fără intervenții nejustificate. Plenul Consiliului a reținut că modificarea dispozițiilor Legii nr. 304/2004 prin Legea nr. 207/2018 prin adăugarea cuvântului *netemeinice* în cuprinsul alin. (3) al art. 64 nu reprezintă o noutate, aceasta fiind doar o corelare a prevederilor legii privind organizarea judiciară cu prevederile procesual penale.*

*Astfel, în conformitate cu art. 304 alin. (1) din Codul de procedură penală (cu denumirea marginală *Infirmarea actelor procesuale sau procedurale*), „Când procurorul constată că un act sau o măsură procesuală a organului de cercetare penală nu este dată cu respectarea dispozițiilor legale sau este neîntemeiată, o infirmă motivat, din oficiu sau la plângerea persoanei interesate.” Alin. (2) al aceluiași articol prevede că „Dispozițiile alin. (1) se aplică și în cazul verificării efectuate de către procurorul ierarhic superior cu privire la actele procurorului ierarhic inferior.”*

De asemenea, în conformitate cu art. 318 alin. (10) din Codul de procedură penală, „Ordonanța prin care s-a dispus renunțarea la urmărirea penală este verificată sub aspectul legalității și temeiniciei de prim-procurorul parchetului sau, după caz, de procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel, iar când a fost întocmită de acesta, verificarea se face de procurorul ierarhic superior. Când a fost întocmită de un procuror de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, ordonanța este verificată de procurorul-șef de secție, iar când a fost întocmită de acesta, verificarea se face de către procurorul general al acestui parchet.”

1 9 0 9

Consiliul Superior
al Magistraturii

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

În același sens, art. 328 alin. (1) din Codul de procedură penală prevede că „Rechizitoriul se limitează la fapta și persoana pentru care s-a efectuat urmărirea penală și cuprinde în mod corespunzător mențiunile prevăzute la art. 286 alin. (2), datele privitoare la fapta reținută în sarcina inculpatului și încadrarea juridică a acesteia, probele și mijloacele de probă, cheltuielile judiciare, mențiunile prevăzute la art. 330 și 331, dispoziția de trimitere în judecată, precum și alte mențiuni necesare pentru soluționarea cauzei. Rechizitoriul este verificat sub aspectul legalității și temeiniciei de prim-procurorul parchetului sau, după caz, de procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel, iar când a fost întocmit de acesta, verificarea se face de procurorul ierarhic superior. Când a fost întocmit de un procuror de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, rechizitoriul este verificat de procurorul-șef de secție, iar când a fost întocmit de acesta, verificarea se face de către procurorul general al acestui parchet. În cauzele cu arestați, verificarea se face de urgență și înainte de expirarea duratei arestării preventive.”

4. În ceea ce privește Recomandarea V care vizează analizarea diferitelor modificări care afectează drepturile și obligațiile, precum și răspunderea judecătorilor și procurorilor pentru erori judiciare astfel încât să se asigure predictibilitatea și claritatea regulilor în materie, Plenul a reținut că prin Legea nr. 242/2018 a fost modificat și art. 96 din Legea nr. 303/2004, după cum urmează:

„Art. 96 - (1) Statul răspunde patrimonial pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare.

(2) Răspunderea statului este stabilită în condițiile legii și nu înlătură răspunderea judecătorilor și procurorilor care, chiar dacă nu mai sunt în funcție, și-au exercitat funcția cu rea-credință sau gravă neglijență, conform definiției acestora de la art. 991.

(3) Există eroare judiciară atunci când:

a) s-a dispus în cadrul procesului efectuarea de acte procesuale cu încălcarea evidentă a dispozițiilor legale de drept material și procesual, prin care au fost încălcate grav drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, producându-se o vătămare care nu a putut fi remediată printr-o cale de atac ordinară sau extraordinară;

b) s-a pronunțat o hotărâre judecătorească definitivă în mod evident contrară legii sau situației de fapt care rezultă din probele administrate în cauză, prin care au fost afectate grav drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, vătămare care nu a putut fi remediată printr-o cale de atac ordinară sau extraordinară.

(4) Prin Codul de procedură civilă și Codul de procedură penală, precum și prin

1 9 0 9

Consiliul Superior
al Magistraturii

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

alte legi speciale pot fi reglementate ipoteze specifice în care există eroare judiciară.

(5) Pentru repararea prejudiciului, persoana vătămată se poate îndrepta cu acțiune numai împotriva statului, reprezentat prin Ministerul Finanțelor Publice. Competența soluționării acțiunii civile revine tribunalului în a cărui circumscripție domiciliază reclamantul.

(6) Plata de către stat a sumelor datorate cu titlu de despăgubire se efectuează în termen de maximum un an de la data comunicării hotărârii judecătorești definitive.

(7) În termen de două luni de la comunicarea hotărârii definitive pronunțate în acțiunea prevăzută la alin. (6), Ministerul Finanțelor Publice va sesiza Inspekția Judiciară pentru a verifica dacă eroarea judiciară a fost cauzată de judecător sau procuror ca urmare a exercitării funcției cu rea-credință sau gravă neglijență, potrivit procedurii prevăzute la art. 741 din Legea nr. 317/2004, republicată, cu modificările ulterioare.

(8) Statul, prin Ministerul Finanțelor Publice, va exercita acțiunea în regres împotriva judecătorului sau procurorului dacă, în urma raportului consultativ al Inspekției Judiciare prevăzut la alin. (7) și al propriei evaluări, apreciază că eroarea judiciară a fost cauzată ca urmare a exercitării de judecător sau procuror a funcției cu rea-credință sau gravă neglijență. Termenul de exercitare a acțiunii în regres este de 6 luni de la data comunicării raportului Inspekției Judiciare.

(9) Competența de soluționare a acțiunii în regres revine, în primă instanță, secției civile a curții de apel de la domiciliul pârâtului. În cazul în care judecătorul sau procurorul împotriva căruia se exercită acțiunea în regres își exercită atribuțiile în cadrul acestei curți sau la parchetul de pe lângă aceasta, acțiunea în regres va fi soluționată de o curte de apel învecinată, la alegerea reclamantului.

(10) Împotriva hotărârii pronunțate potrivit alin. (9) se poate exercita calea de atac a recursului la secția corespunzătoare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

(11) Consiliul Superior al Magistraturii va stabili, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, condiții, termene și proceduri pentru asigurarea profesională obligatorie a judecătorilor și procurorilor. Asigurarea va fi acoperită integral de către judecător sau procuror, iar lipsa acesteia nu poate să întârzie, să diminueze sau să înlăture răspunderea civilă a judecătorului sau procurorului pentru eroarea judiciară cauzată de exercitarea funcției cu rea-credință sau gravă neglijență."

Prin Decizia nr. 417/2018, Curtea Constituțională a realizat controlul a priori de constituționalitate inclusiv cu privire la art. 96 alin. (3) și (4) și a apreciat că acesta nu încalcă art. 1 alin. (5) și art. 147 alin. (2) din Constituție.

Pe de altă parte, prin prisma Avizului Preliminar nr. 924/2018 exprimat de Comisia Europeană pentru democrație prin drept (Comisia de la Veneția) privind proiectele de modificare celor trei legi ale justiției, în ceea ce privește posibilitatea statului de a se îndrepta cu o acțiune în regres împotriva judecătorilor sau procurorilor, s-a subliniat că răspunderea patrimonială a magistraților nu este angajată ca o simplă răspundere delictuală, fiind necesar a fi întrunite și alte condiții, respectiv existența relei credințe sau a gravei neglijențe, la care se referă chiar dispozițiile art. 52 alin. (3) teza a II-a din Constituția României, republicată („Răspunderea statului este stabilită în condițiile legii și nu înlătură răspunderea magistraților care și-au exercitat funcția cu rea-credință sau gravă neglijență.”).

În acest sens, în cuprinsul par. 114 al Avizului Preliminar al Comisiei de la Veneția, s-a apreciat că, pentru a elimina motivele de îngrijorare conform cărora noua definiție a „erorii judiciare” ar putea bloca judecătoria sau procurorii în luarea deciziilor, ar fi indicat să se adauge o clauză în noul art. 96 care să prevadă în mod explicit că, în lipsa relei-credințe și/sau a gravei neglijențe, magistrații se bucură de imunitate funcțională și nu sunt răspunzători pentru o soluție care ar putea fi contestată de o altă instanță.

Tot astfel, la par. 117 s-a reținut că „o abordare alternativă ar fi inițierea procedurii de acțiune în regres, numai dacă răspunderea disciplinară a judecătorului sau procurorului în cauză a fost stabilită de către Consiliul Superior al Magistraturii. Astfel, nu numai că s-ar evita riscul unor soluții conflictuale rezultate în urma a două proceduri paralele, dar ar permite Consiliului Superior al Magistraturii să își îndeplinească rolul în procedură și să-și exercite atribuțiile stabilite în art. 133 (garant al independenței justiției) și 134 (rol esențial în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor și a procurorilor) din Constituție.”

Prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1038/2018 prin care a fost avizat favorabil proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 92/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul justiției, a fost avută în vedere și problema răspunderii judecătorilor și procurorilor pentru erori judiciare, fiind formulată următoarea propunere:

La articolul 96, se introduce un alineat nou, alineatul (8¹), cu următorul cuprins:

„(8¹) Termenul de exercitare a acțiunii în regres este de 6 luni de la data rămânerii definitive a hotărârii prevăzute la alin. (6), dacă răspunderea disciplinară a fost stabilită înainte de rămânerea definitivă a acestei hotărâri, sau după caz, de 6 luni de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care a fost stabilită răspunderea disciplinară, dacă aceasta este ulterioară datei rămânerii definitive a hotărârii prevăzute la alin. (6).”

Această propunere urmărește înlăturarea posibilității de apreciere a Ministerului Finanțelor Publice în ceea ce privește exercitarea acțiunii în regres împotriva judecătorilor sau procurorilor, propunându-se ca acțiunea în despăgubiri să se poată exercita numai după ce a fost stabilită răspunderea disciplinară a judecătorului sau procurorului, în condițiile legii, prin hotărâre definitivă, pentru fapta care a cauzat prejudiciul.

Totodată, în raport de dispozițiile art. 96 alin. (11) din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, introduse prin Legea nr. 242/2018, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a aprobat *Normele privind asigurarea de răspundere civilă profesională obligatorie a judecătorilor și procurorilor*. Hotărârea nr. 114 din 4 iunie 2019 fiind publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 482 din 13 iunie 2019.

Pe de altă parte, la nivelul Consiliului Superior al Magistraturii se intenționează o reevaluare a prevederilor cuprinse în legile justiției, cadru în care, ținând cont și de recomandările Comisiei de la Veneția, ar putea fi reiterate propunerile anterioare vizând art. 96 din Legea nr. 303/2004.

În legătură cu aceste aspecte, Plenul a reținut că sistemele judiciare europene se remarcă printr-o preocupare comună pentru reglementarea procedurilor în materie de răspundere a judecătorilor și procurorilor cu respectarea garanțiilor de independență, dar și printr-o diversitate de abordări în această materie.

În Opinia 924/2018 a Comisiei de la Veneția - §114, în ceea ce privește practica în vigoare, Comisia a reținut că în statele europene care permit răspunderea personală a magistraților (precum Bulgaria, Republica Cehă, Germania, Italia, Norvegia, Serbia, Spania (până în octombrie 2015) sau Suedia "se cere dovedirea culpei judecătorului" (a se vedea paragraful 17 Amicus Curiae). De regulă o astfel de legislație apare ca fiind rareori aplicată.

În sistemele de *common law*, judecătorul, ca reprezentant al statului (al Coroanei), nu este în principiu ținut să răspundă pentru erori judiciare.

În *Irlanda de Nord*, spre exemplu, este reglementat principiul potrivit căruia judecătorii pot acționa în deplina lor capacitate fără teama de a fi acționați în justiție pentru activitatea lor judiciară.

În sistemul *continental*, regula este angajarea răspunderii civile a magistraților ca o răspundere subsidiară, statul fiind chemat să răspundă direct față de victima unei erori

1 9 0 9
Consiliul Superior
al Magistraturii

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

judiciare.

Cu titlu exemplificativ, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a avut în vedere și câteva particularități în privința regimului răspunderii patrimoniale pentru erori judiciare ale altor sisteme judiciare europene:

În *Austria*, procedura răspunderii civile pentru erori judiciare este asemănătoare procedurii din sistemul nostru judiciar.

În *Italia*, dincolo de controversatele prevederi ale Legii Vassalli care a determinat ridicarea excepției de neconstituționalitate și eliminarea oricărei posibilități de atragere a unei răspunderi directe a magistratului pentru erori judiciare, Legea nr. 117/1988, modificată ultima dată prin Legea nr. 18/2015, reglementează răspunderea civilă a magistraților și se aplică "tuturor membrilor magistraților, administrativi, contabili, militari și speciali, care exercită activitate judiciară, indiferent de natura funcțiilor, precum și față de cei care funcționează în afara instanțelor și care participă la exercitarea funcției judiciare" (articolul 1, paragraful 1). Răspunderea se extinde și pentru magistrații care își exercită funcțiile în organele colegiilor de conducere.

În *Finlanda*, statul/guvernul este răspunzător pentru prejudiciile cauzate prin eroare sau neglijență de către funcționarul său, în speță un procuror sau un judecător. Cu toate acestea, dacă un funcționar a provocat daune în mod intenționat, acesta este singurul răspunzător pentru daune.

În *Letonia*, în anul 2005 a fost adoptată Legea privind despăgubirile pentru daunele cauzate de instituțiile de administrație publică. Judecătorii și procurorii sunt considerați funcționari de stat care acționează în numele Statului/Lettoniei. Prin urmare, în cazul în care un prejudiciu este cauzat prin acțiunea funcționarului de stat, responsabilitatea și sarcina acoperirii prejudiciului cad în sarcina statului/ a bugetului de stat.

În *Franța*, răspunderea patrimonială a statului este reglementată în Codul organizării judiciare, potrivit căruia statul este ținut să răspundă pentru funcționarea defectuoasă a sistemului de justiție, răspunderea magistratului fiind angajată pentru grava neglijență sau pentru denegarea de dreptate.

II. Raportul interimar de conformitate GRECO adoptat la cea de-a 83-a Reuniune Plenară (Strasbourg, 17-21 iunie 2019)

I. În ceea ce privește Recomandarea XI care vizează, în esență, ca sistemul de justiție să răspundă mai bine riscurilor de integritate ale judecătorilor și procurorilor, în special prin (i) abordarea de către Consiliul Superior al Magistraturii și Inspecția Judiciară a unui rol mai activ în materie de analiză, informare și îndrumare și (ii)

consolidarea rolului și eficienței titularilor funcțiilor de conducere din fruntea instanțelor și parchetelor, fără a fi afectată independența judecătorilor și procurorilor, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține că unul dintre obiectivele specifice stabilite în Strategia Națională Anticorupție se referea la „Îmbunătățirea capacității de gestionare a eșecului de management prin corelarea instrumentelor care au impact asupra identificării timpurii a riscurilor și vulnerabilităților instituționale”(Obiectivul 2).

În realizarea acestui obiectiv, una dintre măsurile prevăzute în Planul de integritate aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii vizează continuarea activității de evaluare de către comisiile de concurs a planurilor manageriale, din perspectiva criteriului privind asumarea responsabilității, inclusiv a standardelor de integritate.

În acest sens, în cursul anului 2018, INM și SNG au organizat activități de formare în domeniul managementului judiciar.

O altă măsură se referea la evaluarea aducerii la îndeplinire a obiectivelor de management de către Inspekția Judiciară, prin controale de fond sau manageriale ori, după caz, de conducătorii instanțelor și parchetelor, în ceea ce privește posibila apariție a incidentelor de integritate în cadrul colectivelor conduse.

În cursul anului 2018 Inspekția Judiciară a efectuat 19 controale de fond privind eficiența managerială și modul de îndeplinire a atribuțiilor ce decurg din legi și regulamente, dintre care 12 controale au vizat instanțele de judecată, iar 7 controale au fost efectuate la unitățile de parchet.

În plus, instanțele și parchetele au comunicat un număr de 13 controale efectuate de conducătorii acestora.

De asemenea, s-a prevăzut realizarea unei analize privind fenomenul corupției în sistemul judiciar pe baza cazuisticii DNA, prin raportare la hotărârile definitive de condamnare în aceste cauze și diseminarea acesteia la nivelul CSM, IJ, ÎCCJ și PICCJ în scopul autoevaluării măsurilor preventive la nivel instituțional.

Măsura a fost implementată prin realizarea și transmiterea către Consiliul Superior al Magistraturii (prin adresa nr. 1727/C/2017 din 30 iulie 2018), a „Analizei cauzelor instrumentate de DNA privind corupția în sistemul judiciar – forme de manifestare și vulnerabilități”, realizată pe baza cazuisticii rămasă definitivă în intervalul 2016-2017.

Această analiză a fost comunicată tuturor instanțelor și parchetelor prin adresele nr. 25714/2018 din 21.12.2018.

Față de modificările aduse Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin Legea nr.

242/2018, în ceea ce privește numirea în funcții de conducere a judecătorilor și procurorilor, prin Hotărârea Secției pentru judecatori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 573 din 10 aprilie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României. Partea I, nr. 279 din 11 aprilie 2019, a fost aprobat Regulamentul privind numirea în funcții de conducere a judecătorilor și revocarea din aceste funcții, iar prin Hotărârea Secției pentru procurori nr. 234 din 9 aprilie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 279 din 11 aprilie 2019, a fost aprobat Regulamentul privind numirea în funcții de conducere a procurorilor și revocarea din aceste funcții.

Prin Hotărârea nr. 318 din 20 martie 2018, în considerarea deschiderii apelului de proiecte în cadrul Obiectivului Specific 1.3 aferent POCA 2014-2020, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a aprobat în vederea finanțării Propunerea de proiect privind „Optimizarea managementului la nivelul sistemului judiciar”.

2. În ceea ce privește Recomandarea XIII potrivit căreia procedura pentru numire și revocare în funcțiile cele mai înalte din parchet, cu excepția Procurorului General, prevăzută la art. 54 din Legea nr. 303/2004, trebuie să includă un proces atât transparent cât și bazat pe criterii obiective, iar Consiliului Superior al Magistraturii să i se dea un rol mai important în această procedură, Plenul reține că sistemul de numire a procurorilor de rang înalt este, în reglementarea actuală, identic în aspectele esențiale cu cel din reglementarea anterioară și a fost aplicat ca atare din anul 2005.

Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii și-a păstrat atributul de a aviza propunerile ministrului justiției de numire a procurorilor în funcțiile de conducere din Ministerul Public, avizul fiind în continuare unul consultativ. Nu au fost aduse modificări nici din perspectiva atribuțiilor Ministerului Justiției, care are în continuare atributul de a propune candidatul pentru ocuparea acestor funcții, numirea fiind făcută de Președintele României.

Referitor la procedura de numire și revocare din funcțiile cele mai înalte din Ministerul Public, Parlamentul nu și-a însușit propunerea inițială formulată de Consiliul Superior al Magistraturii care viza limitarea rolului ministrului justiției în această procedură și conferirea unui rol determinant Consiliului, ca garant al independenței justiției. Conform acestor propuneri, Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prim-adjunctul și adjunctul acestuia, procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție și al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și adjuncții acestora urmau să fie numiți de Președintele României, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, cu avizul

ministrului justiției.

Cu toate acestea, procedura în vigoare de numire și revocare din funcțiile cele mai înalte din Ministerul Public nu este inferioară reglementării din celelalte state ale Uniunii Europene din punct de vedere al garanțiilor de independență în ceea ce îi privește pe procurori.

Astfel, în urma modificării intervenite prin Legea nr. 242/2018, art. 54 din Legea nr. 303/2004 prevede următoarele:

„Art. 54 - (1) Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prim-adjunctul și adjunctul acestuia, procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție, adjuncții acestuia, procurorul șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, adjuncții acestuia, precum și procurorii șefi de secții ai acestor parchete, sunt numiți de Președintele României, la propunerea ministrului justiției, cu avizul Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii, dintre procurorii care au o vechime minimă de 15 ani în funcția de judecător sau procuror, pe o perioadă de 3 ani, cu posibilitatea reînvestirii o singură dată.

(1¹) În vederea formulării propunerilor de numire în funcțiile de conducere prevăzute la alin. (1), ministrul justiției organizează o procedură de selecție, pe baza unui interviu, în cadrul căruia candidații susțin un proiect privind exercitarea atribuțiilor specifice funcției de conducere pentru care și-au depus candidatura. În vederea asigurării transparenței, audierea candidaților se transmite în direct, audiovideo, pe pagina de internet a Ministerului Justiției, se înregistrează și se publică pe pagina de internet a ministerului.

(2) Dispozițiile art. 48 alin. (10) - (12) se aplică în mod corespunzător.

(3) Președintele României poate refuza, motivat, o singură dată, numirea în funcțiile de conducere prevăzute la alin. (1), aducând la cunoștința publicului motivele refuzului.

(4) Revocarea procurorilor din funcțiile de conducere prevăzute la alin. (1) se face de către Președintele României, la propunerea ministrului justiției, care se poate sesiza din oficiu, la cererea adunării generale sau, după caz, a procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție ori a procurorului general al Direcției Naționale Anticorupție ori Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, cu avizul Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii, pentru motivele prevăzute la art. 51 alin. (2), care se aplică în mod corespunzător.

(5) De la data încetării mandatului funcției de conducere, procurorii prevăzuți la alin. (1) își redobândesc gradul profesional de execuție și salarizarea corespunzătoare acestuia avute anterior sau pe cele dobândite ca urmare a promovării, în condițiile legii, în timpul desfășurării activității în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, al Direcției Naționale Anticorupție ori al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism."

Curtea Constituțională, în cadrul controlului *a priori* de constituționalitate, a analizat dispozițiile art. 54 alin. (3) din lege, respingând sesizarea sub acest aspect. Astfel, în Decizia nr. 45/2018 Curtea a reținut că „potrivit art. 132 alin. (1) din Constituție, „Procurorii își desfășoară activitatea potrivit principiului legalității, al imparțialității și al controlului ierarhic, sub autoritatea ministrului justiției”. Având în vedere caracterul bicefal al autorității executive, legiuitorul a optat pentru o procedură în cadrul căreia Guvernul și Președintele să conlucreze. Rolul central în această ecuație îl are, însă, ministrul justiției, sub autoritatea acestuia funcționând procurorii constituiți în parchete. Președintele României nu are nicio atribuție constituțională expresă care să justifice un drept de veto în această materie. Prin urmare, dacă legiuitorul organic a ales o asemenea procedură de numire, menținând un veto prezidențial limitat la refuzarea unei singure propuneri de numire în funcțiile de conducere prevăzute la art. 54 alin. (1) din lege, el a respectat rolul constituțional al ministrului justiției în raport cu procurorii. Președintelui conferindu-i-se atribuția de numire în considerarea solemnității actului și a necesității existenței unei conlucrări și consultări permanente în cadrul executivului bicefal. Prin urmare, nu se poate susține încălcarea art. 94 lit. c) din Constituție. În consecință, art. 1 pct. 88 [cu referire la art. 54 alin. (3)] din lege nu încalcă art. 94 lit. c) și art. 132 alin. (1) din Constituție”.

Din perspectiva recomandărilor cuprinse în Raportul privind progresele înregistrate în România în cadrul Mecanismului de cooperare și de verificare (MCV) vizând punerea în practică a unui sistem robust și independent de numire a procurorilor de rang înalt, pe baza unor criterii clare și transparente, se poate constata că, potrivit art. 54 alin. (1), pentru formularea propunerilor de numire în funcțiile de conducere menționate, în reglementarea în vigoare, legea prevede că ministrul justiției organizează o procedură de selecție, pe baza unui interviu, în cadrul căruia candidații susțin un proiect privind exercitarea atribuțiilor specifice funcției de conducere pentru care și-au depus candidatura. În vederea asigurării transparenței, audierea candidaților se transmite în direct, audiovideo, pe pagina de internet a Ministerului Justiției, se înregistrează și se

publică pe pagina de internet a ministerului.

Plenul apreciază că relevante sunt și considerentele reținute de Curtea Constituțională în Decizia nr. 358/2018, cu ocazia soluționării conflictului juridic de natură constituțională dintre ministrul justiției și Președintele României.

În considerentele acestei decizii „Cu titlu preliminar, Curtea subliniază că poziția instituțională a Ministerului Public, în sistemul exercitării puterii publice, și statutul procurorului sunt reglementate la nivel constituțional și constituie, astfel, probleme pur interne ale statului român. Definirea exactă a naturii și rolului procurorului este o problemă deosebit de complexă [Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția) în Avizul nr. 169/2001 privind legea de revizuire a Constituției României, adoptat la cea de-a 51-a sa reuniune plenară din 5 - 6 iulie 2002, par. 59]. În acest sens, Comisia de la Veneția a indicat că sistemele de justiție penală variază în Europa și sunt ancorate în cultura juridică diferită a acestora, fără să existe un model uniform pentru toate statele, iar Recomandarea Rec(2000)19 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei permite o pluralitate de modele, inclusiv modele în care ministerul public este parte sau în subordinea Guvernului. De asemenea, Comisia de la Veneția a subliniat că independența sau autonomia Ministerului Public nu este într-atât de categorică prin natura sa precum cea a instanțelor judecătorești. Sistemele în care Ministerul Public este în subordinea sau parte a Guvernului sunt conforme cu standardele europene, cu condiția existenței unor măsuri efective de natură a garanta independența sau autonomia Ministerului Public și nonintervenția Guvernului în cauze concrete/individuale [a se vedea Avizul nr. 892/2017 privind Legea referitoare la Ministerul Public din Polonia, astfel cum a fost modificată, adoptat de Comisia de la Veneția, la cea de-a 113-a sa reuniune plenară din 8 - 9 decembrie 2017, paragrafele 27 și 28, Avizul comun nr. 791/2014 privind proiectul de lege referitor la Ministerul Public din Republica Moldova, întocmit de Comisia de la Veneția, Direcția drepturilor omului din cadrul Direcției generale pentru drepturile omului și statul de drept a Consiliului Europei și de Biroul pentru instituții democratice și drepturile omului din cadrul Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE), adoptat de Comisia de la Veneția, la cea de-a 102-a sa reuniune plenară din 20 - 21 martie 2015, paragraful 28, precum și Raportul Comisiei de la Veneția asupra independenței sistemului judiciar, Partea a II-a: Ministerul Public, adoptat la cea de-a 85-a sa sesiune plenară din 17 - 18 decembrie 2010, paragraful 7]. În consecință, nu există standarde internaționale care să impună independența Ministerului Public [Avizul nr. 709/2012 privind proiectele de modificare a legii referitoare la Ministerul Public, adoptat de Comisia de la Veneția, la

cea de-a 94-a sa reuniune plenară din 8 - 9 martie 2013, paragraful 20]"

Curtea a mai reținut și că, „astfel cum s-a statuat în jurisprudența Curții Constituționale ulterioară revizuirii din 2003 a Constituției, Ministerul Public este o parte componentă a autorității judecătorești, și nu a puterii executive sau a administrației publice, iar principiul controlului ierarhic este expresia principiului unicității de acțiune a membrilor Ministerului Public, o garanție suplimentară a respectării principiilor legalității și imparțialității în desfășurarea activității judiciare” (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 1.503 din 18 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 8 din 5 ianuarie 2011, Decizia nr. 385 din 13 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 317 din 14 mai 2010, Decizia nr. 307 din 5 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 4 august 2014, par. 27). Totodată, Curtea a reținut că *"procurorii [...] față de care Constituția stabilește controlul ierarhic, activitatea lor desfășurându-se sub autoritatea ministrului justiției [art. 132 alin. (1) din Constituție], nu fac parte din puterea judecătorească, ci din autoritatea judecătorească, însă, având în vedere strânsa lor legătură cu înfăptuirea actului de justiție, legiuitorul constituant a ales ca Ministerul Public să nu facă parte din autoritatea executivă, drept care activitatea procurorilor, obiectivizată în instrumentarea fazei de urmărire penală sau a rolului pe care îl joacă în faza judiciară a procesului penal/civil, după caz, nu se află sub control parlamentar, desfășurarea activității acestora fiind realizată sub autoritatea ministrului justiției [art. 132 alin. (1) din Constituție]"*.

Totodată, prin Decizia nr. 136 din 20 martie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 383 din 4 mai 2018, par. 62, Curtea a statuat că *"autoritatea pe care ministrul justiției o exercită asupra procurorilor nu are nicio legătură cu activitatea judiciară pe care un procuror o desfășoară în concret, într-o anumită cauză penală, ci vizează activitatea Ministerului Public, în ansamblul său, în exercitarea rolului său de a reprezenta interesele generale ale societății și de a apăra ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor"*. Legiuitorul constituant a dorit crearea unui statut al procurorului care să îi permită menținerea unei echidistanțe față de activitatea puterii legiuitoare și executive [a se vedea în acest sens Decizia nr. 45 din 30 ianuarie 2018, paragraful 168]. (...)

Prin urmare, în privința propunerii de numire în funcțiile de conducere prevăzute la art. 54 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, Curtea a constatat că ministrul justiției deține o largă marjă de apreciere, (...), în aceste condiții, ca o contrapondere. Președintele României îi poate opune un drept de veto limitat în ideea unei conlucrări și consultări

permanente în cadrul executivului bicefal, întemeiată pe dispozițiile art. 1 alin. (5) și art. 80 alin. (2) teza a doua din Constituție, potrivit căruia "Președintele României veghează la respectarea Constituției și la buna funcționare a autorităților publice".

Aceeași paradigmă constituțională se aplică și în privința procedurii de revocare, în sensul că tot ministrul justiției are un rol central și în cadrul acestei proceduri. Dacă în cazul numirii în funcția de conducere ministrul justiției deține o marjă largă de apreciere, iar Președintele României una limitată, în cazul revocării, ministrul justiției are o marjă de apreciere minimă, din moment ce limitările impuse de lege sunt extrem de stricte, și, în aceste condiții, Președintele României îi poate opune numai dreptul său de a verifica legalitatea propunerii, putând-o refuza doar în cazul în care propunerea nu respectă condițiile legii, caz în care procedura încetează."

Sub acest aspect s-a reținut și faptul că, prin O.U.G. nr. 7/2019, art. 54 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 a fost modificat după cum urmează:

„(1) Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prim-adjunctul și adjunctul acestuia, procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție, adjunctii acestuia, procurorul șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, adjunctii acestuia, precum și procurorii șefi de secții ai acestor parchete sunt numiți de Președintele României, la propunerea ministrului justiției, cu avizul Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, dintre procurorii în funcție sau dintre judecătorii care au îndeplinit funcția de procuror, pentru un mandat de 3 ani, cu posibilitatea reînvestirii o singură dată.”

Ulterior, prin O.U.G.nr. 12/2019 s-a revenit la forma anterioară a acestui articol, în acord cu principiul separării carierelor, fiind înlăturată posibilitatea judecătorilor care au îndeplinit funcția de procuror de a fi numiți în această funcție, competența avizării propunerii formulate de ministrul justiției revenind Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii.

Sub același aspect, Plenul reține și că diversitatea sistemelor justiției penale este foarte mare la nivel european, existând o multitudine de variante de proceduri în materia recrutării, promovării, răspunderii, pensionării, a carierei și statutului, în general, al judecătorilor și procurorilor, organismele europene sau internaționale limitându-se adesea la a evalua standardele minime agreate.

În *Austria*, unde nu există un Consiliu Judiciar rolul fundamental în administrarea justiției revenind Ministerului Justiției, în conformitate cu prevederile Constituției (Bundes-Verfassungsgesetz) și a Legii privind judecătorii și procurorii (Richter- und

1 9 0 9

Consiliul Superior
al Magistraturii

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Staatsanwaltschaftsdienstgesetz = RStDG). numirea și promovarea procurorilor este în competența președintelui republicii, dar această competență a fost delegată către ministrul justiției. Temeiul pentru promovarea procurorilor este reprezentat de o propunere formulată de comisia pentru resurse umane, alcătuită din patru membri, respectiv: șeful serviciului de procuratură, adjunctul acestuia (în situația numirii unui procuror general), respectiv șeful parchetului și doi alți procurori, din care unul reprezintă Uniunea Serviciilor Publice, iar unul reprezintă comitetul de resurse umane. Potrivit art. 54 din Legea austriacă privind judecătoria și procurorii criteriile pentru numirile în funcție sunt următoarele: competențele profesionale, capacitatea pentru efort susținut, perseverență, diligență, credibilitate, să aibă capacitatea de a adopta decizii, abilități sociale, abilități de exprimare atât verbal cât și în scris, conduita în serviciu atât față de superiori, colegi cât și față de public, dar și conduita în afara serviciului cu repercusiuni asupra serviciului, precum și rezultatele obținute în funcție și evaluările formale periodice. Pentru ocuparea poziției de Director/Șef al Oficiului Procurorului General și de Director/Șef al Serviciului de Procuratură procedura se va derula de către Ministerul Federal de Justiție. Prin delegare din partea Ministerului Federal de Justiție, Directorul Oficiului Procurorului General și Directorul Serviciului de Procuratură vor întreprinde demersurile pentru ocuparea celorlalte funcții vacante din cadrul acestor instituții.

Potrivit secțiunii nr.178 din legea austriacă privind judecătoria și procurorii, procedura publică de selecție trebuie să menționeze poziția de procuror disponibilă și să conțină informații privind condițiile care trebuie să fie îndeplinite de candidați pentru a fi numiți în funcția de procuror. Dacă este posibil, procedura trebuie să înceapă cu trei luni înainte de vacantare, dar nu mai târziu de o lună de la momentul în care a intervenit vacantarea. Procedura va fi anunțată online pe portalul funcțiilor publice "Karriere Öffentlicher Dienst" și prin publicare în Jurnalul Oficial al ziarului Wiener Zeitung. Suplimentar, se poate anunța și prin orice alte metode corespunzătoare. Termenul limită pentru depunerea candidaturilor nu poate să fie mai mic de o lună.

În *Slovenia*, Procurorul General este numit de către Adunarea Națională a Republicii Slovenia, în urma unei propuneri motivate a Consiliului de Stat al Procurorilor, cu exprimarea unei opinii a Guvernului Republicii Slovenia. Candidatul trebuie să aibă sub 64 de ani și să aibă experiența profesională menționată de prevederi legale pentru acel nivel. După examinarea tuturor candidaturilor și derularea interviurilor, Consiliul de Stat al Procurorilor formulează propuneri privind numirea unuia sau a mai multor candidați pentru această funcție. În situația în care se propun mai mulți candidați, Consiliul de Stat al Procurorilor poate să exprime o preferință pentru unul dintre aceștia.

Adunarea Națională a Republicii Slovacia invită candidatul sau candidații propuși de Consiliul de Stat al Procurorilor să își prezinte programul strategic și să ofere posibile clarificări suplimentare în legătură cu candidatura. Prezentarea este publică. În ceea ce privește numirea, Adunarea Națională a Republicii Slovenia nu este obligată să țină cont de propunerile formulate de Consiliul de Stat al Procurorilor. Numirea în funcția de Procuror General se face pentru un mandat de 6 ani, cu posibilitate de reînvestire.

Șeful unui parchet districtual și șeful Parchetului Specializat al Republicii Slovenia sunt numiți de către Consiliul de Stat al Procurorilor, la propunerea motivată a ministrului Justiției, după exprimarea unei opinii preliminare a Procurorului General, numirea având loc pentru un mandat de 6 ani, cu posibilitatea reînvestirii. Înainte de a face propunerea, ministrul Justiției organizează un interviu cu candidații. Consiliul de Stat al Procurorilor nu este obligat să numească un candidat propus de către ministrul Justiției sau să țină cont de opinia exprimată de Procurorul General.

Șeful unui parchet districtual și șeful Parchetului Specializat al Republicii Slovenia au un adjunct, care este numit conform procedurii menționate anterior. Candidații trebuie să aibă mai puțin de 64 de ani la momentul candidaturii și să îndeplinească criteriile pentru a fi numiți în funcția de procuror superior (în cazul procurorilor care nu au acest titlu îl vor obține prin intermediul numirii).

Șeful parchetului poate fi revocat în următoarele situații: dacă nu își îndeplinește atribuțiile administrative în conformitate cu reglementările sau nu le îndeplinește în timp util, dacă intervine, prin încălcarea reglementărilor, în autonomia de care se bucură procurorii în derularea activității de cercetare penală, dacă nu își îndeplinește în mod corespunzător, pentru doi ani la rând fără justificare, activitatea de management în conformitate cu planul anual de activitate stabilit anterior. Raportul privind presupusele încălcări sau fapte este întocmit de Procurorul General din proprie inițiativă sau la solicitarea Consiliului de Stat al Procurorilor sau a ministrului Justiției, iar în cazul Procurorului General de către președintele Consiliului de Stat al Procurorilor la solicitarea Consiliului de Stat al Procurorilor sau a ministrului Justiției. Pe parcursul procedurii de revocare, șeful parchetului are ocazia de a face declarații cu privire la toate circumstanțele invocate pentru revocare și poate să ofere un răspuns referitor la raportul întocmit cu privire la presupusele încălcări ale regulamentelor. Acest raport și răspunsul la raport sunt comunicate autorității responsabile pentru a propune revocarea.

Șeful parchetului și șeful Parchetului Specializat al Republicii Slovenia sunt revocați de către Consiliul de Stat al Procurorilor, la propunerea ministrului Justiției. Înainte de adoptarea deciziei, Consiliul de Stat al Procurorilor trebuie să ceară opinia

Procurorului General.

Procurorul General este revocat de către Adunarea Națională a Republicii Slovenia, la propunerea Consiliului de Stat al Procurorilor. Înainte de adoptarea deciziei, Adunarea Națională a Republicii Slovenia trebuie să trimită propunerea Guvernului Republicii pentru a solicita o opinie. Cel care face propunerea, șeful parchetului și autoritatea care oferă o opinie privind propunerea de revocare trebuie să aibă ocazia să își exprime un punct de vedere direct în fața autorității care decide asupra revocării.

În Spania, Procurorul General are competența de a propune Guvernului promovarea și numirea în diferite funcții, după întocmirea unui raport de către Consiliul Fiscal și după audierea procurorului superior al respectivei comunități autonome, dacă este vorba despre funcții ale serviciului de procuratură din teritoriul respectiv.

Procedurile de numire și revocare din funcția de conducere a procurorilor, cu excepția celei de Procuror General, sunt reglementate în art. 36 din Legea nr. 50/1981. Pentru fiecare categorie de funcție în parte, la nivel național, numirea se face de către Guvern, la propunerea Procurorului General, fiind necesară și întocmirea unor rapoarte specifice fiecărei categorii de funcții de conducere.

3. Referitor la concluziile exprimate în Raportul interimar de conformitate GRECO adoptat la cea de-a 83-a Reuniune Plenară (Strasbourg, 17-21 iunie 2019), potrivit căroră GRECO „constată cu regret că recenta publicare a protocoalelor clasificate încheiate între Parchetul General și Serviciul Român de Informații a ridicat întrebări cu privire la independența parchetului și la admisibilitatea probelor obținute în numeroase cazuri anticorupție, subminând astfel credibilitatea eforturilor anticorupție anterioare extrem de apreciate”, Plenul a apreciat că orice analiză trebuie să aibă ca reper obiectiv modul în care instanțele judecătorești au abordat problematica implicării Serviciului Român de Informații în efectuarea unor acte de urmărire penală.

Sub acest aspect, Plenul a apreciat relevantă jurisprudența instanței supreme, fiind exemplificate în acest sens încheierile Secției penale din 21 martie 2018 (pronunțată de judecătorul de cameră preliminară) și nr. 31/C/27 septembrie 2019 (pronunțată de completul de 2 judecători de cameră preliminară).

În esență, Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat că punerea în executare de către Serviciul Român de Informații a mandatelor de supraveghere tehnică emise de judecători determină nu numai o încălcare a competenței materiale sau a competenței funcționale a organelor de urmărire penală, ci o încălcare a competenței generale a organelor statului, care atrage sancțiunea nulității absolute a actelor de urmărire penală

[REDACTED]
efectuate în aceste condiții.

Actele de punere în executare a mandatelor de supraveghere tehnică reprezintă, din perspectiva dispozițiilor art. 97 din Codul de procedură penală, procedee probatorii, care stau la baza procesului verbal de consemnare a activităților de supraveghere tehnică, ce constituie mijloc de probă și, prin urmare, în conformitate cu Decizia Curții Constituționale nr. 51/2016, organele care pot participa la realizarea acestor acte sunt exclusiv organele de urmărire penală.

Aceeași problemă a fost dezbătută și în cadrul întâlnirii președinților secțiilor penale de la Înalta Curte de Casație și Justiție și curțile de apel, organizate la Curtea de Apel București în perioada 16-17 mai 2019.

Participanții la această întâlnire au adoptat în unanimitate punctul de vedere susținut de reprezentanții Înaltei Curți de Casație și Justiție, în sensul soluțiilor jurisprudențiale anterior menționate.

În același context, au fost reținute și aspectele statuate de Curtea Constituțională, care prin Decizia nr. 26 din 16 ianuarie 2019 *asupra cererii de soluționare a conflictului juridic de natură constituțională dintre Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Parlamentul României, Înalta Curte de Casație și Justiție și celelalte instanțe judecătorești*, a stabilit că „administrarea probelor de către alte organe decât cele judiciare încalcă competența materială a organelor de urmărire penală, ceea ce atrage aplicarea sancțiunii prevăzute de art. 281 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală, respectiv nulitatea absolută a actelor prin care s-a administrat aceasta.”

În acest sens, a stabilit că Înalta Curte de Casație și Justiție și celelalte instanțe judecătorești, precum și Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și unitățile subordonate vor verifica, în cauzele *pendinte*, în ce măsură s-a produs o încălcare a dispozițiilor referitoare la competența materială și după calitatea persoanei a organului de urmărire penală, și vor dispune măsurile legale corespunzătoare.

Prin aceeași decizie, Curtea a reținut că „*primul protocol analizat (2009)*, pe de o parte, se opune și contracarează politica legislativă a Parlamentului, contrar art. 1 alin. (4) și art. 61 alin. (1) din Constituție, a pus instanțele în situația de a valorifica acte procesuale/procedurale obținute în baza protocolului, și nu a legii, contrar art. 124 din Constituție, a afectat securitatea juridică a persoanei, contrar art. 1 alin. (5) din Constituție, și a creat riscul încălcării drepturilor și libertăților fundamentale prevăzute de art. 21 alin. (3), art. 23 alin. (1) și art. 26 din Constituție, iar, pe de altă parte, a

[REDACTED] [REDACTED]
adăugat la prevederile art. 131 alin. (1) și art. 132 alin. (1) din Constituție, prin redimensionarea rolului Ministerului Public/statutului procurorului în cadrul procesului penal. În schimb, cel de-al doilea protocol analizat (2016), prin art. 6 alin. (1), art. 7 alin. (1) și art. 9, a adăugat la prevederile art. 131 alin. (1) și art. 132 alin. (1) din Constituție, prin redimensionarea rolului Ministerului Public/statutului procurorului în cadrul procesului penal. O asemenea conduită instituțională a Ministerului Public este contrară loialității constituționale prevăzute de art. 1 alin. (5) din Constituție, favorizată fiind și de exercitarea necorespunzătoare de către Parlament a controlului parlamentar asupra activității serviciilor de informații, prevăzută de art. 65 alin. (2) lit. h) din Constituție."

Consiliul Superior al Magistraturii a inițiat demersuri vizând protocoalele încheiate de instituțiile din sistemul judiciar cu structurile/serviciile de informații, analiza acestei problematice nefiind încă finalizată.

În ședința din data de 04.04.2018, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a hotărât transmiterea mai multor solicitări referitoare la protocoalele încheiate de instituțiile din sistemul judiciar cu serviciile/structurile de informații (punctul 1 de pe ordinea de zi, lucrarea nr. 7050/2018).

În legătură cu aceeași problemă, în ședința din 19.04.2018 Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a hotărât sesizarea Inspecției Judiciare în vederea efectuării unui control tematic la parchete, în temeiul art. 74 din Legea nr. 317/2004, cu privire la modalitatea de aplicare a Protocolului încheiat în 2009 între Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Serviciul Român de Informații.

La data de 20.05.2019 a fost înaintat Consiliului Raportul Inspecției Judiciare nr. 3923/IJ/996/DIP/2018 privind modalitatea de aplicare a Protocolului de cooperare între Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Serviciul Român de Informații pentru îndeplinirea sarcinilor ce le revin în domeniul securității naționale, încheiat în anul 2009, declassificat și reînregistrat la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sub nr. 884/C/29.03.2018. Raportul are atașate un număr de 19 anexe clasificate cu grad de secretizare „strict secret”.

Acest raport a fost supus analizei Comisiei nr. 1 comună – „Legislație și cooperare interinstituțională” în ședința din 26.06.2019, când s-a decis amânarea discutării raportului Inspecției Judiciare pentru o dată ulterioară.

În aceeași ședință, Comisia a decis sesizarea președintelui Consiliului Superior al Magistraturii cu propunerea de inițiere a demersurilor prevăzute de lege către Serviciul

Român de Informații și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție pentru declassificarea anexelor atașate la Raportul Inspecției Judiciare nr. 3923/IJ/996/DIP/2018.

În acest context, Consiliul Superior al Magistraturii a sesizat Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție pentru a iniția în cel mai scurt timp posibil procedura legală de declassificare a informațiilor cuprinse în anexele la Raportul Inspecției Judiciare nr. 3923/IJ/996/DIP/2018 și care rezultă din aplicarea Protocolului de cooperare între Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Serviciul Român de Informații pentru îndeplinirea sarcinilor ce le revin în domeniul securității naționale încheiat în anul 2009.

De asemenea, o solicitare identică a fost transmisă Serviciului Român de Informații.

Ulterior, Consiliul a reiterat solicitarea adresată Serviciului Român de Informații, cu mențiunea de a analiza informațiile cuprinse în anexele la Raportul Inspecției Judiciare nr. 3923/IJ/996/DIP/2018 și de a preciza dacă aceste informații pot avea în continuare natura unor informații clasificate. De asemenea, s-a solicitat acestei instituții să procedeze la declassificarea, în măsura în care există, și a celorlalte informații clasificate cuprinse în alte documente emise în baza Protocolului de cooperare între Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Serviciul Român de Informații pentru îndeplinirea sarcinilor ce le revin în domeniul securității naționale, încheiat în anul 2009, urmând ca ulterior acestea să fie transmise Consiliului Superior al Magistraturii.

Față de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 23 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți,

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE:

Art. 1 - Adoptă punctul de vedere al Plenului Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la Raportul de Follow-up referitor la Raportul ad hoc privind România și Raportul Interimar de Conformitate aferent Rundeii a patra de evaluare, adoptate de către Grupul de State împotriva Corupției (GRECO) în cadrul celei de-a 83-a Reuniuni Plenare (Strasbourg, 17-21 iunie 2019), în sensul celor expuse în considerentele prezentei hotărâri.

1 9 0 9

Consiliul Superior
al Magistraturii

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Art. 2 - Prezenta hotărâre se publică pe pagina de internet a Consiliului Superior al Magistraturii și se comunică Ministerului Justiției.

Data în București, la data de 15 octombrie 2019

Președintele Consiliului Superior al Magistraturii
Judecător Lia SAYONEA

